

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

SENIOR FASE

GRAAD 9

NOVEMBER 2010

**AFRIKAANS HUISTAAL
MEMORANDUM
TAAL EN SKRYFWERK**

PUNTE: 100

TYD: 2½ uur

Hierdie memorandum bestaan uit 7 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP**VRAAG 1: RUBRIEK**

ALGEMENE RIGLYNE

1. Geen penalisering van SPEL- EN TAALFOUTE nie.
2. Die leerder se antwoorde moet volgens die instruksies by elke vraag beantwoord word.
3. Die leerder se antwoord moet 'n sinvolle antwoord in Afrikaans wees. Indien woorde van 'n ander taal in 'n antwoord gebruik word, druk die woord toe. Indien die antwoord van die leerling nog sin maak, is die antwoord korrek.
4. Waar die antwoord in meer as een sin aangebied word, maar tog tot die antwoord lei, is dit korrek.
5. Indien twee of meer feite vereis word, word slegs die eerste twee of meer feite nagesien.
6. Indien die vraag EEN WOORD vra en die woord word op 'n manier uitgelig (onderstreep/tussen aanhalingstekens ens.) word die punte toegeken.
7. WAAR (JA/KORREK) of ONWAAR(NEE/VALS/NIE)
  - Eerste deel KORREK en motivering verkeerd: 1 punt
  - Eerste deel verkeerd en motivering korrek: 0 punte
  - Eerste deel verkeerd en motivering verkeerd: 0 punte
8. Indien die vraag spesifiseer dat die antwoord aangehaal moet word, moet aanhalingstekens gebruik word en die korrekte woorde aangehaal word

1.1	skilder, skrywer, rekenmeester. (ENIGE TWEE)	(2)
1.2	1.2.1 Dis om mense aan te spoor om van wolwe te leer/om te betoog teen die jag van wolwe.	(1)
	1.2.2 Nee	(1)
1.3	1.3.1 Onwaar/Nee	(1)
	1.3.2 "... die teling van wolfhonde neem daaglik toe ..."	(1)
1.4	figuurlik	(1)
1.5	negatief " ... is 'n woord wat naweek-skieters en sogenaamde jagters uitgedink het om mense met 'n liefde vir diere te verkleiner."	(2)
1.6	vierwielspeelgoed	(1)

- 1.7 B. Jag vind baie gereeld hier plaas (1)
- 1.8 Ja, die ledetal van The Wolf Army het binne vier maande tot byna 8 000 gegroei (2)
- [13]**

VRAAG 2

- 2.1 Osoon (1)
- 2.2 verbeter bloedsomloop/reguleer die immuunstelsel/stimuleer die vorming van anti-oksidente. (ENIGE TWEE) (2)
- 2.3 Groter skriftekens/in die middel van die blad. (1)
- 2.4 telefonies/per e-pos (ENIGE EEN) (1)
- 2.5 tagtig sent per liter (1)
- 2.6 Oasis Water-maatskappy (1)
- [7]**

TOTAAL AFDELING A: 20

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 3: RUBRIEK**

Die opsomming word TWEE KEER geles:

- Vir feite en taalfoute.
- Vir onvolledige sinne.

TWEE STELLE ANTWOORDE WORD AANGEBIED

- Onderskei tussen beplanning en die finale antwoord en sien laasgenoemde na.
- Waar daar geen aanduiding van beplanning is nie, word die eerste stel nagesien.
- Beskou 'n aanbieding in potlood as beplanning.

FEITE:

- Sien die eerste sewe feite inhoudelik na, al is die sinne in paragraafvorm.
- Assesseer slegs EEN feit per sin.
- 1 punt vir elke verstaanbare feit soos op die memorandum.
- As die betekenis van die feit nie sinvol oorgedra word nie, word die punt nie toegeken nie. (Die afwesigheid van die werkwoord is belangrik).
- Die feite hoef nie in volgorde te wees nie.
- Indien die opsomming in paragraafvorm aangebied word, word die eerste sewe sinne nagesien.
- 'n Regmerkier bokant elke feit per sin word nagesien.

- Punte word soos volg toegeken:
  - 7 punte vir Feite.
  - 3 punte vir Taal

PENALISEER SOOS VOLG:

- Indien die opsomming te lank is, word slegs 5 ekstra woorde toegelaat. Die res van die opsomming word geïgnoreer.
- Indien die opsomming te kort is, word die leerlinge nie daarvoor geïgnoreer nie.

TAALFOUTE (grammatika, spelling en puntuasie) word soos volg geïgnoreer:

- 0 – 4 foute: Geen penalisering nie.
- 5 – 10 foute: Trek 1 punt af
- 11 – 15 foute: Trek 2 punte af.
- 16 en meer foute   Trek 3 punte af.

VIR DIREKTE AANHALINGS VAN VOLLEDIGE SINNE word soos volg geïgnoreer:

- 1 – 3 volledige sinne aangehaal: Geen penalisering nie.
- 4 – 5 volledige sinne aangehaal: Trek 1 punt af.
- 6 – 7 volledige sinne aangehaal: Trek 2 punte af.

Trek 1 punt af van die leerling se totale punt behaal, indien hy/sy nagelaat het om die getal woorde aan te dui of indien die verkeerde getal woorde aangedui is.

LET WEL: Leerders mag nie afkortings gebruik in hul opsommings nie, maar indien dit in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die getal woorde wat dit voorstel.

NEERSKRYF VAN PUNTE	Kode		
Getal feite korrek	F	7	Maks = 7
Taal	T	3	Maks = 3
TOTAAL		10	

OPSOMMING

MEMORANDUM

- Hulle beland in verkeerde sirkels.
- Hulle maak vriende met mense – nie omdat hulle van die mense hou nie – maar omdat hulle moet.
- Talle beland in ongemaklike situasies met lede van die teenoorgestelde geslag.
- Sommige se skoolwerk ly daaronder.
- Onder die groepdruk eksperimenteer hulle met alkohol en dwelms.
- Hulle kan ook 'n persoonlikheidsverandering ondergaan.
- Hulle wil ook 'n kas duur klere hê.
- Hulle moet ook hul sakgeld op die groep spandeer. ENIGE SEWE FEITE

AFDELING C: POËSIE/GEDIG (Ongesiene gedig)**VRAAG 4**

- 4.1 Die vader
"Nag, Pappie."/ "vadersarms" (2)
- 4.2 B. aan die slaap raak. (1)
- 4.3 B. vergelyking. (1)
- 4.4 "Sluit so my oë" (1)
- 4.5 die dood (1)
- 4.6 abba
Omarmende rym (2)
- 4.7 opgewondenheid uit te beeld/beklemtoon wonderlikheid van slaap. (1)
- 4.8 alliterasie (1)

TOTAAL AFDELING C: 10**AFDELING D: TAAL IN KONTEKS****VRAAG 5**

- 5.1 5.1.1 Polo's (1)
5.1.2 Mnr. Mike von Hone (1)
- 5.2 beste verkope (1)
- 5.3 5.3.1 motoris (1)
5.3.2 opvolger (1)
- 5.4 markte (1)
- 5.5 Wat jy nou sien, is wat jy waarskynlik reeds oor 'n paar jaar gaan kry. (1)
- 5.6 dié (1)
- 5.7 Het jy nog nooit 'n Polo besit nie? (1)

- 5.8 beter (1)
- 5.9 Mnr. Mike Von Hone van Transunion sê dat gebruikte Polos se verkope *verlede jaar| vinnig| in Duitsland gegroei het.*
- 1 punt vir werkwoord aan einde van sin.
1 punt vir die korrekte woordorde van bepalings van tyd, manier en plek. (2)
- 5.10 5.10.1 Ek – onderwerp haar – voorwerp (2)
- 5.10.2 Sy is regtig nie (deur my) geknyp nie. (2)
- 5.10.3 Sy vrou sê dat hy nie bekommerd moet wees nie, want sy weet hy het nie./Sy vrou sê vertroostend dat sy weet hy het nie.
- 1 punt vir korrekte omskakeling van v.nwe.
1 punt vir korrekte woordorde en stelwyse. (2)
- 5.10.4 selfstandige naamwoord (1)
- 5.10.5 brunet/swartkop/bruinkop (1)

TOTAAL AFDELING D: 20

AFDELING E:

SKRYFWERK

VRAAG 6

OPSTEL 40 PUNTE	KODE 7 Uitmuntend 80 – 100%	KODE 6 Verdiensielik 70 – 79%	KODE 5 Beduidend 60 – 69%	KODE 4 Voldoende 50 – 59%	KODE 3 Matig 40 – 49%	KODE 2 Basies 30 – 39%	KODE 1 Ontoereikend 0 – 29%
INHOUD, BEPLANNING FORMAAT 24 PUNTE	<u>19-24</u> -Inhoud uitstaande, -Hoogs oorspronklik. -Idees uitdagend en volwasse -Diepgaande kennis van onderwerp. -Bewyse van baie goeie beplanning lei tot 'n feitlik foutlose opstel -Baie goeie inleiding en slot.	<u>17-18</u> -Inhoud verdienstelik. -Oorspronklik. -Idees interessant & verbeeldingryk. -Goeie begrip van onderwerp en alle detail ondersteun onderwerp. - Bewyse van baie goeie beplanning lei tot goeie opstel. -Baie goeie inleiding en slot.	<u>14-16</u> -Inhoud goed. -Redelik oorspronklik. -Idees interessant en oortuigend. -Toon begrip van onderwerp en meeste detail ondersteun die onderwerp. - Bewyse van goeie beplanning lei tot goeie opstel. -Goeie inleiding en slot.	<u>12-13</u> -Inhoud geskik. -Voldoende oorspronklik. -Idees voldoende. -Sommige detail ondersteun die onderwerp. -Beplanning is gedoen. -Duidelike inleiding en slot.	<u>10-11</u> -Inhoud middelmatig -Beperkte oorspronklikheid. -Idees plek-plek vaag. -Skryfwerk wyk af van onderwerp. -Blyke van beplanning. -Bevredigende inleiding en slot.	<u>7-9</u> -Inhoud nie duidelik. -Beperkte idees en herhalend. -Baie min detail ondersteun die onderwerp. -Swak interpretasie. -Min blyke van beplanning. -Onoortuigende inleiding en slot.	<u>0-6</u> -Inhoud irrelevant -Heeltemal van die onderwerp af. -Verkeerde interpretasie. -Geen blyke van beplanning. -Geen inleiding en slot.
	TAAL, STYL & REDIGERING 16 PUNTE	<u>13-16</u> -Uitmuntende woordeskat -Voortreflike gebruik van figuurlike taal. -Taal, puntuasie effektief. -Feitlik foutvry na proeflees en redigering. -Lengte goed	<u>11-12</u> -Baie goeie woordeskat. -Knap gebruik van figuurlike taal. -Taal, puntuasie korrek. -Grootliks foutvry na proeflees en redigering. -Lengte korrek.	<u>9-10</u> -Goeie woordeskat -Goeie gebruik van figuurlike taal. -Taal, puntuasie meestal korrek. -Meestal foutvry na proeflees en redigering. -Lengte korrek.	<u>8</u> -Redelike woordeskat. -Taal eenvoudig, puntuasie voldoende. -Foute nie hinderlik nie. -Steeds foute na proeflees en redigering. -Lengte amper korrek.	<u>6-7</u> -Voldoende woordeskat. -Taal middelmatig, puntuasie dikwels verkeerd. -Baie foute en hinderlik. -Baie foute na proeflees en redigering. -Lengte te kort/lank.	<u>5</u> -Gebrekkige woordeskat. -Gebrekkige taal en puntuasie. -Besaa met foute. -Teks moeilik om te lees. -Weinig tekens van proeflees en redigering a.g.v. baie foute. -Lengte te kort/lank.

LW: Hierdie rubriek is spesiaal aangepas vir hierdie eksamen!

TOTAAL AFDELING E: 40

GROOTTOTAAL: 100